

РЕШЕНИЕ
гр. СОФИЯ, 19. 08. 2004г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ, ПЪРВО ОТДЕЛЕНИЕ, 39 състав в публичното съдебно заседание на седемнадесети май през две хиляди и четвърта година в състав :

РАЙОНЕН СЪДИЯ : ГАЛИНА ИВАНОВА

с участието на прокурора при секретаря Мая Георгиева като разгледа докладването от съдията гр.д. №1262 по описа за 2004г, за да се произнесе взе предвид следното:

Предявени са при условията на активно субективно и обективно съединение на искиове от Фондация “Романи Бах” и “Български хелзински комитет” срещу “Електроразпределение Столично” ЕАД искиове с правно основание чл. 71 ал. 1. т. 1.и 3. във връзка с чл.71 ал. 3 от Закона за защита срещу дискриминацията (ЗЗДискр.).

Ищците твърдят, че на 09.01.2004г. в кв. Факултета в София електропреностата мрежа претърпяла авария, при която изгорял подземен кабел. В резултат на това било прекъснато електрозахранването на част от квартала, именно участък обхващащ улиците от 301-306 вкл., ул. Метохия и частта от бул. Възкресение и ул. “Павел Шатев” между пресечките “Кирил Григоров” и “Г. Папанчев”. Живущи в този участък отправили сигнал до фондация “Романи Бах” за това, че е прекъснато електрозахранването им . Емил Йошев, член на екипа на “Романи Бах” се обърнал по телефона към “Електроразпределение- запад” с искане да бъде изпратена аварийна група за отстраняване на повредата. Отговорът, даден на Йошев гласял, че аварийна група няма да бъде изпратена и аварията няма нямало да бъде отстранена , тъй като сред живущите в засегнатия от аварията участък са голям брой неизправни длъжници на дружеството. Същия ден Емил Йошев и двама представители на живущите в лишения от електрозахранване участък се срещнали с М. Накова, ръководител на отдел” пласмент на електроенергия” при “Електроразпределение - запад. На отправеното от Йошев искане да бъде отстранена докато не бъдат събрани дължимите от живущите в района суми. След този разговор двамата представители на живущите в засегнатия участък осъществили среща в кабинета на К.Първанов – ръководител на дружеството на която били уведомени, че работата по повредата ще започне когато бъдат събрани 70% от сумите дължими на дружеството в засегнатия участък . До днешна дата 16.2.2004г. аварията не била отстранена и всички живущи в засегнатия от нея участък са лишени от електрозахранване. Лишени били както неизправните длъжници, така и изправните платци. Тази санкция сама по себе си и произтичащото от нея лишаване от електрозахранване на изправни потребители съставлявало дискриминация на етническа основа, тъй като засяга само ромите от кв. “Факултета” като цяло, включително в засегнатия от аварията участък живеели изключително роми. Спрямо жителите от неромски квартали ответното дружество не налагало колективна санкция за неплатени задължения, отказвайки да отстранява аварии, довели до прекъсване на електрозахранването. Дружеството не лишавало от електроенергия изправни платци от неромски произход, заради неплатените сметки на съседите им. Поведението му представлявало неблагоприятно третиране на изправни електропотребители от ромски произход в сравнение с изправните потребители от неромски произход. Дискриминацията на етническа основа противоречала на чл. 4 от

ЗЗДискр. Моли да се установи, че посочените действия и бездействия на ответника съставляват нарушение на ЗЗДискр., да бъде осъден да преустанови нарушението и да възстанови положението от преди нарушението, както и да се въздържа в бъдеще от действия или бездействия, за които е установено, че са дискриминация.

Ответникът оспорва иска. Твърди че прекъсването на тока е вследствие авария. Аварията е вследствие нерегламентирани присъединявания към въздушната мрежа, довели до претоварването ѝ и стопяване на инсталациите и прилежащите кабели. Дружеството не носело отговорност за това, че част от трафопоста е бил изключен, тъй като това било направено за предотвъртяване опасност за здравето и живота на хората, сигурността на съоръженията, при опасност за целостта на системата и от причиняване на значителни щети

Софийски районен съд, 39 състав като взе предвид събраните по делото доказателства и ги прецени в тяхната съвкупност съобразно разпоредбата на чл.188 от ГПК и доводите на страните намира за установено следното:

От касови бележки с титуляр Димитър Асенов се установява, че на 16.01.2004г.той е платил стойността на електроенергия за месец март 2003г в размер на 35,85 лв. А също така на 31.12.2001г. е платил за месец 12.2001г. сумата 3,85 лв. От касова бележка от 15.1. 2004г. се установява, че Стефан Благоев от ул. 301 № 14 е платил 49,58лв. Сметка за м. 12.2003г.

Иван Тодоров е платил на 15.1.2004г. сумата от 29,20лв. електроенергия за м. 12.2003г.

От касова бележка се установява, че Стоименов живеещ на ул. Метохия № 27 е платил стойността на ел. енергия за м. 11.2003г. ; Александър Тодоров от ул. Метохия № 19 е платил стойността на електроенергия за м. 11.2003г. ; Георги Велинов на 19.12.2003г. е платил стойността на доставената му електроенергия за м. 11и 12.2003г. ; Мария Цветанова Руменова от ул. 305 № 1 е платила стойността на електроенергия за 11.2003г. от11,07лв. ;Асен Димитров е платил 4,21лв.- доставена електроенергия за м. 11.2003г.;

Иван Тодоров от ул. 301 № 12 на 18.12.2003г. е платил стойността на електроенергия от 12 лв. За месец ноември 2003г.

От доклад, изходящ от Красимир Петров Първанов се установява, че е уведомил изпълнителния директор на “Електроразпределение- Столично” ЕАД, че на 5.01. 2004г. са установили повреди на три броя кабели НН с дължина 40 метра от ТП “Стоян Лепоев II” № 151, за плановете ул. 301, 305 и Метохия. Същите били подменени на 18.12.2003г., тъй като вследствие на изгарянето им от претоварване ремонтването им било невъзможно. Регулярно през м. декември 2002. и м. май 2003г. са ремонтирани като повредите са еднотипни. Приблизително 270 потребители се захранват от тези три клона. Общата стойност на отчетните задължения е 90 хил. лв.

До заместник изпълнителния директор на “Електроразпределение столично “ЕАД е изпратен, доклад, с който е отразено, че от 13.01.2002г. до този момент ТП Ст.Лепоев 151 вследствие претоварване веднъж гърмяла стра НН- Главно табло НН и две РТ НН. Те били подменени с нови. От цитирания по-горе дата до този момент в този ТП аварийна служба е направила 13 посещения при изключване за включване вследствие. Освен това вратата е разбивана многократно. Самовключванията при изключване вследствие претоварване са ежедневие. За да се нормализират товарите прехвърлили част от абонатите на конфликтния клон на друг клон, захранващ се от ТП Отличник 14. Вследствие, на което посещаемостта в този ТП бил в приблизително същия диапазон от време 33 пъти. На 3.3. при самовключване на повреден кабел НН в ТП Ст. Лепоев 151 бил повреден АП НН за клона и отпаднал главния прекъсвач.

От разпита на свидетеля Емил Митков Йошев се установява, че е адвокат на свободна практика. Работи по граждански договор към единия то ищите фондация “Романи Бах” във връзка с правни консултации. Малко преди Коледа 2003г.на трафопоста в двора на училището в кв. Факултета се получил много голям срив в ел. захранването, който бил отстранен след 3-4 дни. Всеки ден ходел в офиса на фондацията от понеделник до петък във

връзка с работата, която изпълнява, поради което в момента в който се случил този срыв в ел. захранването гражданите се обърнали към него, за да се обадят на аварийната служба за отстраняване на повредата. Няма току няколко дни поред преди коледните празници и за Коледа токът бил възстановен. Във връзка с този случай живущи в квартала се обърнали към него за правна помощ. Информацията за трафопоста получили от аварийна група на район Запад. На 6.01.2004г. пак получили проблем с тока като при запитване от тяхна страна относно отстраняване на повредата им било отговорено, че повредата е същата, която е настъпила преди Коледа. Няколко дни не била отстранена повредата и се наложило да отидат лично в енергоразпределителен район Запад. По телефона не получавали никаква информация, не идвали хора да работят. Няколко човека роми от квартала били ходили на среща, но не били приети. В квартала няма току над месец. Обхващал не целия квартал, а няколко клона. Поради това, че не били приети той отишъл на разговор при началника на електроразпределителния район Запад, но него нямало о го насочили към г-жа Мая Накова – н-к отдел Пласмент. Поставил въпроса пред нея и възникнал спор по отношение на правата и задълженията на гражданите и енергоразпределителното дружество. При този разговор му било отговорено, че по отстраняване на повредата не се работи, тъй като трябва да се достави някаква част. Отговорило му се, че не може да иска нищо от тези хора, тъй като те не били редовни платци. Събираемостта била много ниска и нямали никакви постъпления и за това търговското дружество не можело да инвестира в тези мрежи. На въпроса кога ще започне работата по отстраняване на повредата му било отговорено, че в момента правят сметка на несъбрани задължения и докато не се постигне събираемост няма да се правят инвестиции в този район. След като го изпратил в коридора му било казано, че не може да се инвестират постоянни средства. От общия смисъл на разговора се разбрало, че нямало да започнат работа докато не се съберат някакви суми – около 70 % от задълженията. Те без да разполагали с бележки за платени суми за електроенергия не съобщават на ответното дружество за аварии. Виждал бил много квитанции за платени суми на жителите в квартала за платена ел. енергия. Това положение продължило от аварията в продължение на месец и половина. Това били жители на квартала, обслужвани от съответния трафопост. Сривове се получавали много често в електрозахранването в този квартал. През зимния период се получавали по често сривове. Вярно било, че има и много некоректни абонати, но имало и изрядни сред тях. Не познава всички живущи и не знае дали всички са били от ромски произход. Неговите впечатления са от районите непосредствено около офиса на Фондацията и според него в тях населението е от ромски произход. Няма непосредствени впечатления от останалите райони на квартала и не може да каже дали само от роми се състои. Няма информация за части от квартала с население от български произход да не са настъпвали сривове в ел. захранването. За два от засегнатите трафопостове бил сигурен, че захранват само само части от квартала в които живее само ромско население. За другите два засегнати няма точна информация. От ръководството на Енергоразпределение научил, че няма посегателства върху повредените трафопостове, но няма информация от кои лица е извършено това посегателство и дали е имало такова. В кв. Филиповци има некоректни абонати. Няма преки наблюдения и колко пъти след аварията е идвал екип на ответното дружество за отстраняване на повредата. Знае само, че токът не е бил възстановен много дълъг период от време.

От разпита на свидетеля Емил Миайлов се установява, че живее в кв. Факултета. Работи във фондация “Романи Бах”. На 5 или на 6.01.2004г. възникнала повреда и спрял токът на части от квартала. Тази част била между 301 и 306 и била засегната и половината Метохия. Други улици не били засегнати. След тази авария в продължение на три месеца не било възстановено ел. захранването. При разговори с негови съседи свидетеля научил, че са редовни платци и нямат неизпълнени задължения към ответника и хората се възмущавали, че три месеца са оставени без ток. Преди също са се случвали аварии, но за ден –два е отстранявана повредата. В засегнатите от аварията части живеела сто процента ромско

население. С тези хора свидетелят разговарял на ромси език и затова бил сигурен, че са роми. Бил виждал хора от ромски произход да влизат в трафопоста . Вратат е отворена непрекъсната там се опитват да отстранят повредата и пускат тока. Не знае каква е причината за повредата. Знае за една проведена среща по повод аврия от представители на живущите в квартала и представители на ответника в училището. Присъствал на срещата. Споразумели се, че живущите в квартала ще изпълнят задълженията си към електроразпределение на разсрочено плащане. Електроразпределение предполагал поело задължение да отстрани тази авария. Екипите на енергото не излизали от квартала. Три месеца непрекъснато работели за отстраняване на повредата. Не е сигурен, че точно от ответното дружество, но отстранявали повредата. Сега в една част от ул Метохия пак е без електричество. Това била нова повреда. Старата била отстранена. На срещата в училището не се явили избирани от населението негови представители, а можело да присъства всеки който желае.

От разпита на свидетеля Иван Гюровски се установява, че работи като замесник началник на електроразпределителен район Запад на Електроразпределение Столично ЕАД. В качеството на такъв пряко отговаря за експлоатацията и поддържаненето на съоръженията в района. Втора част от служебните му задължения е, че пряко отговаря по техника на безопасността. В квартал Факултета ежедневно настъпват аварии. Схемата на захранване била изградена от 17 трафопоста и през месец януари се повредили три броя кабели захранващи въздушна мрежа от един от тях. Бил информиран за аварията и на другия ден изготвил докладдо ръководството на “Електроразпределение” АД . При получаване на сигнал се изпращал аварийен екип. Таква е практиката. Той проверява какви са причините за аварията и обезопасява района. Във всеки един трафопост имат право да влизат лица със строго идентифицирана работна група по техника на безопасността. Не всеки има право да влиза в трафопостовите от техния състав, още по- малко от гражданския състав. Точно тези кабели са претоварени систематично и те изгарят в разстояние на около 50м. Аналогична повреда в тези части нямат. Причината е систематично претоварване в резултат на нерегламентирано присъединяване към въздушната мрежа. Разбити са табла “ниско напрежение” Това било нещо много опасно. Всеки прикъсвач е обозначен като захранване на участъка. Вследствие на тези посегателства се затруднявала работата на аварийните екипи. Той имал констатации под формата на снимков материал и констативни протоколи. Знае за срещата, състояла се на 23.02.2004г. вследствие на много спорове. Постигнати били договорености между двете страни. Предприятието се задължило поэтапно да ремонтира цялата мрежа и присъединявани на клиенти, сключили индивидуални споразумения, а общността да се ангажира в опазване на съоръженията и съдействие по осъществявани на този ремонт. На тази среща присъствал началника на района и заместник изпълнителния директор на ответното дружество. Ежедневно той посещавал района и знаел, че в засегнатите части живеело както ромско население, така и неромско население. Имало некоректни платци. Вследствие постигнатите договорености се изготвили индивидуални споразумения за разсрочка между ответното дружество и отделните му клиенти. Започнали глобална реконструкция на цялата въздушна мрежа, която се захранва от този трафопост. Това са 5 клона ниско напрежение. Възможно било да има изправни платци сред засегнатите от аварията.Около 300 клиента се захранват от повредение трафопост. Не може да каже с абсолютна точност колко са били редовни и колко нередовни платци. От 6.01 до 23.02.2004г. не била извършвана ремонта дейност. Ремонтът не би довел до абсолютно нищо. Ремонтът започнал след като били постигнати договорености между ответното дружество и общността на жителите на кв. Факултета. Техни екипи били там и без наличие на полицейска охрана не биха могли да се извадят от там. На 23.02.2004г. били изпращани аварийни екипи, но били възпрепятствани от жители на квартала за извършване на съответната работа. Ремонтът продължавал и в момента. Технически не било възможно от един трафопост да се доставя конкретната енергия на конкретните платци, без да бъде глобално решен въпросът. Не било

възможно технически да бъде осъществяван индивидуален подход към конкретните платци, без да бъде изцяло отстранена аварията. Такъв подход бил възможен когато мрежата е технически изправна. Тогава може да бъде изключено подаването до конкретния клиент. Дружеството нямало специални мерки спрямо потребителите в ромските квартали. Не знае да има изготвен доклад за такива специални мерки. Не били му известни други случаи на преговори на ответното дружество с живущите в определен квартал като общност. Действия или въздействия срещу общности не били предприемали. Други договорености с общности не било имало.

От разпита на свидетеля Найден Манов се установява, че живее в кв. Факултета откакто е роден. Последните 10 години живеел непрекъснато в квартала. Той бил адвокат от ромски произход, от ромската общност. Представлявал една ромска организация- политическо движение "Еврором". Запознат бил с аварията през м. януари 2004г. тя засегнала и неговото домакинство. Той също бил останал без ток в продължение на 2 месеца и нещо. Аварията станала на 04.01.2004г. и на първите хора бил доставен ток в началото на м. март 2004г. Запознат бил подробно с нещата, тъй като е председател на обществен съвет, излъчен от квартала, който се срещнал с ръководството на Енергоснабдяване- Запад и подписали едно споразумение, в чийто параметри било описано по какъв начин ще бъде пуснат токът на абонатите. Първата среща била около 15,16 януари 2004г. Тогава ръководители на Енергоснабдяване Столично искали авторитетни хора от квартала да поемат ангажимент като представители. Имали още 2-3 срещи, както и с г-н Първанов, така и с неговия заместник г-н Гюровски. Много от хората, които нямали ток поради тази авария по някакъв начин били нанесени щети на дружеството. Там им било казано, че много от жителите на квартала са длъжници. Били установени и кражби на ток. На срещите се казало от страна на ответника, че много от съоразенията са повредени поради включване на мощности, които не минават през електромери. В квартала, в който живее населението е преимуществено ромско. От семействата, които били останали без ток 360 броя само 16 семейства били български. На 23.02.2004г. направили една среща. Той и още 10-11 човека се срещнали с ръководството на Енергоснабдяване- Столично и подписали споразумение, с което уточнили начина на отстраняване на повредата, поставяне на нови съоразения в тази част на квартала за отчитани на ел. енергия, начина на плащане на просрочени сметки, опазване на съоразенията. От 24.02.2004г. веднага започнало отстраняването на повредата. След отстраняването ѝ възникнали нови повреди, които седължали на същите причини. Те засягали други съоразения в квартала. Знае, че хора, живущи в квартала влизали в трафопостовене. За периода от 04.1 до 23.2.2004 г. в тези трафопост не се появявали екипи, защото изрично било казано, че г-н Миков е забранил на г-н Първанов да отстрани повредата преди да се отстранят проблемите със заплащане на сметките, опазване на съоразенията и др. такива въпроси. Знае, че между домакинствата, които останали без ток имало и такива които са си платили сметките. Около 80 домакинства били изправни като 80 5 от тях били български семейства, живеещи в тази част на квартала. Свидетелят подписал споразумение от името на квартала, като представител на кв. Факултета. Бил избран териториялен принцип. Били извлечени представители на всяка улица, която няма ток. Те били уточнени на събрание на живущите на квартала на 20.02.2004г. в училището на квартала. На тази среща присъствали голяма част от жителите. Изборите на представители на живущите в квартала станало чрез гласуване и събиране на подписи специално за този случай. Дружеството предприело действия на база на постигнатия разговор. Всички тези абонати, които те предскавявали отишли в ответното дружество и подписали индивидуални споразумения. Известни били други случаи в които ответникът е договарял с цялата общност в кв. Факултета или с нейни представители. Дружеството имало подход като се съобразявало с конкретния проблем. Трябвало да се намери за плащане на сметките. Нямало цели на дискриминация. Мотивът не

бил дискриминация. Не знае да има някаква разлика в третирането на изправните и неизправните платци в квартала.

Представени са индивидуални споразумения, сключени между ответника и хората, живеещи в кв. Факултета. В района, захранен от повредения, трафопост, с които са разсрочвани изпълненията на задълженията им по погасителен план на равни месечни вноски.

Те споразумения са в резултат на среща между представители на ответника и представите на живущи в засегнатия от аварията район.

Представена е подписка от живущи в същия район, които твърдят, че фондация "Романи Бах" не защитава техните права. Тази подписка не следва да се обсъжда като доказателство по делото. Както бе посочено дадена е специална възможност на обществени организации по силата на закона да представляват права в защита на обществен интерес. Само твърдение, че е налице широк обществен интерес от установяване на дискриминационно нарушение е достатъчно, да се приеме, че ищците могат да упражняват права по реда на ЗЗДискр. Фактът, че не всички засегнати от спорното право лица подкрепят действията е без значение.

От Паметната записка се установява, че на 23.02.2004г. се е усъществила среща между представители на ответника и между представители в кв. Факултета, излъчени след проведено Общо събрание на 20.02.2004г. на срещата са поставени въпроси за опазване на съоразенията за електрозахранването, безопасност на живеещите и служителите на дружеството, голямият размер на задълженията за консумиране на ел. енергия и нерегламентираното ползване на ел. енергия.

На срещата ръководството на ответника е поело ангажименти да извърши поэтапна подмяна електрическата мрежа в кв. Факултета с цел качествено захранване, гарантирано чрез монтиране на електромерите в общи табла на високи стълбове. Монтиране на нови електронни средства за търговско измерване с цел избягване на субективния фактор при отчитането им, подмяна и ремонт на трафопостовите от 24.02.2004г.

От писмо на Държавна агенция по енергетика и енергийни ресурси до изпълнителния директор на ответника от 30.10. 2001г. може да се направи извод, че има специални мерки за районите на територията на гр. София, населени придимно с роми.

С оглед на така събраните доказателства съдът приема следната фактическа обстановка: На 09.01.2004г. в кв. Факултета в гр. София електропреносимата мрежа е претърпяла авария, при която е изгорял подземен кабел. Служители на ответника са отказали да извършат поправката, защото живущите в засегнатия участък от квартала са изправни длъжници на ответника. Аварията била отстранена след 23.02.2004г. след проведена среща с представители на живещите в района, засегнат от липсата на подаване на ток. При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Искът намира своето основание в чл. 71, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗЗДискр. Предявен от правозащитни организации, които имат за цел осъществяване на общо полезна дейност в защита на правата на недискриминация на всички лица и на лицата с ромски произход.

Целта на иска е да се установи нарушение на правота на равно третиране. Решението ще се ползва със сила на пресъдено нещо между стараните по него. Със цитираната норма е дадена възможност на неправителствена обществена организация да защити обществен интерес, без да се предявяват правата на отделни граждани. Поради това съдът намира, че в случая не намира фигурата на процесуална субституция.

Предмет на делото е дали е налице дискриминация.

Твърдяната от ищците дискриминация е непряка дискриминация. Съдът намира, че по делото е установен фактът, че е настъпила авария на електрическите съоразения и е бил изключен токът в район от града населен предимно от ромски етнически произход. От разпита на свидетелите се установява тяхната етническа принадлежност. По силата на Европейската конвенция за защита правата на човека е забранено нееднаквото третиране на субектите. Забранена е всяка дискриминация, основата на етническа принадлежност,

принадлежност към вяра или религия или др.п. признаци. Никои не може да бъде дискриминиран та такова основа, посочена в нормален акт. Дискриминацията има две проявления – пряка и непряка. При пряката дискриминация осъществяването ѝ е резултат на по- неблагоприятно третиране на едно лице отколкото друго лице при сравними сходни обстоятелства. Непряката дискриминация е поставяне на едно лице в по- неблагоприятно положение на основание своята принадлежност към пол, раса , народност, етническа принадлежност, гражданство, в сравнение с др. лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерии и практика, освен ако те са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за целта са подходящи и необходими. Това са легалните дефиниции в чл. 4 ал.2 и 3 от ЗЗДискр.

В случаите на непряка дискриминация не се изисква конкретно неправомерно поведение действие или бездействие, на правен субект. Възможно е при извършването на определено правомерно действие или при наличието на правомерно бездействие да се достигне до неблагоприятно третиране. Установяването на неблагоприятно третиране се извършва посредством сравнение. Необходимо е да се сравнят два различни правни субекта, при едно и също поведение (действие или бездействие) на друг правен субект, за да се установи дали е на лице по- неблагоприятно третиране на един правен субект или не.

За установяване на това законодателят е създал да специална норма- чл.9 от ЗЗДискр., които е приложим при случаите на твърдена дискриминация. На лице е възможност съда да определи по- различен о обичайния начин доказателствената тежест, за да приеме наличието на дискриминация. Установяването ѝ става по реда предвиден в този закон и следователно чл.9 от ЗЗДискр. е нормата която предвижда разместване на доказателствената тежест. Това разместване се извършва по преценка на съда. Ако съдът установи, че са налице достатъчно непреки доказателства може да приеме, че е налице дискриминация. Тогава в тежест на ответника е да установи, че не е извършил дискриминация. Респективно да установи, че е имал опровергателна с оглед на правния ред причина да извърши действието, което представлява непряка дискриминация, но е бил правно защитен в това свое действие, било е правно оправдано да го извърши

В конкретния случай се установи, че в района на кв. Факултета е имало авария в подаването на електричество от ответника към абонатите в този квартал в някои от районите в квартала. Тази авария е била предшествана от множество други аварии, които са били отстранени. Установи се, че в кв. Факултета живеят лица, които идентифицират от ромски етнически произход. Установи се, че част от тези лица са изплатили платци към ответника и редовно изпълняват задълженията си към него. Установи се, че в квартала засегнат от аварията е имало като изплатили длъжници на на ответника- такива лица, които са изпълнявали задълженията си да плащат цената електроенергията, така и неизплатили длъжници. А също така е установено, че представители на ответника са заявили, че няма да има отстраняване на аварията, докато повечето лица в квартала не изпълняват задълженията си и не идентифицираните посегателства над техническите средства на ответника за доставка на електроенергия. Установи се от разпита на свидетеля Гюровски, писмото на ДАЕЕР, разпита на свидетеля Найденов, че представители на ответника извършват специални действия по отношение на продажбата и доставка на електроенергия в кв. Филиповци. А също така и третират квартала различно като го наричат ромски или населен предимно с роми.

С оглед на тези факти: наличието на живущи от различен етнически произход в квартала. Засегнат от аварията, така и наличието на специално от страна ответника към жителите на кв. Филиповци следва да се установи дали на неотстраняване на аварията, която е по- благоприятно третиране. С оглед на факта, че е настъпила авария, която не е отстранена своевременно, а е липсвало подаване на електричество около един месец и половина за цял един район от квартала съдът намира, че е налице неблагоприятно третиране на лица, живущи

в квартала. Доколкото от разпита на свидетеля Йошев се установява, че част от лицата, за които ищите са предявили доказателства, че са платили електроенергията са от ромски етнически произход, то съдът приема, че са налице достатъчно доказателства по смисъла на чл. 9 от ЗЗДискр. за обръщане на доказателствената тежест. Тези доказателства са наличието на ромски етнически произход в лица, плащали редовно консумираната от тях и доставяна от тях на ответника електрическа енергия, третирането на целия квартал като ромски квартали придприеманито на специални мерки за надежност, качество и безопасност на електрозахранването на квартали, населени предимно с роми, а също така бездействието при отстраняване на аврията. Тези факти сами по себе си не установяват наличието на непряката, твърдяна от ищеца дискриминация. Но с оглед разпределение на доказателствената тежест съдът приема, че е налице непряка дискриминация.

Следователно в тежест на ответника е да установи или липсата на непряка дискриминация като обори съществуването на тези факти, или наличието на оправдателна причина, тоест други факти, които са правно оправдани и поради тяхното наличие е настъпила непряка дискриминация.

Съдът приема, че ответникът установи в хода на процеса следните факти: а именно, че е налице многократно повреждане на съоразенията към един трафопост, захранващ с електроенергия квартала, за който се твърди, че в него живеят редовни платци. Установи се, че още през ноември и декември 2003г. многократно е имало срыв в системите и има изгорели кабели. Наложила се поправка, която е изисквала цялостна смяна на съоразенията. В противен случай са щели да продължават повредите без цялостна подмяна на съоразенията. Освен това, изискване е било да се опазват съоразенията., за да няма включване на трафопоста от лица, които не са оторизирани по специален ред от ответника. А също така и е изисквал да се сключат споразумения с цел изпълнение на задълженията над определен размер като условие за отстраняване на аврията.

Съдът приема, че е налице поведение на ответника с цел обезпечаване сигурността на съоразенията му за доставка на електроенергия след поредната поправка. Това съставлява правнооснователна причина ответникът да има определено както дискриминиращо действие спрямо редовните платци за доставена електроенергия. Действително изисквано е и материалното обезпечаване събираемостта на вземанията по договорите от другите, различни от защитаваните в случая потребители, които не са заплащали в установените срокове електроенергията. Но това също е извършено в съответствие със Закона за енергетиката и Общите условия за продажба на електрическа енергия за битови нужди, одобрени на 27.08.2002г. А именно- да се осигури безопасността, живота и здравето на потребителите при осъществяване на дейността от ответника. Също така да се осигури и непрекъснатото подаване на електроенергия за битови нужди. Налице са фактически изисквания, без които е невъзможно осъществяването на дейността на ответника и изпълнение на неговите задължения. Поради това съдът приема, че макар и да има осъществено непряко дискриминиращо поведение от страна на ответника спрямо изправните му съконтрахенти от кв. Факултета, както и да има неизпълнение на задълженията му по договора за доставка на електроенергия спрямо същите тези лица, неговото поведение е било правно оправдано с цел достигане на по- благоприятно състояние на електропреносната мрежа, а също така и по- ефективно изпълнение на задълженията му.

Лицата, спрямо които е осъществено това непряко дискриминационно поведение са били в по-неблагоприятно положение спрямо други лица, но то е направено с оглед защита на интересите им и с цел подобряване качеството на предоставената му услуга. Законната цел е опазване живота и здравето на гражданите при упражняване на дейността и упражнение на правата и изпълнение на задълженията на ответника при изпълнени на задълженията му по доставка на електроенергия за битови цели. Средствата за постигане на тази цел са били подходящи, но само в рамките на 48 часа. За времето след настъпване на аварията дао 48 часа

ответникът е следвало да я отстрани. Това следва от нормата на чл. 73 ал. 1 от Закона за енергетиката в сила към момента на процесните събития. Съгласно тази норма операторите на електроенергийната система могат да разпоредят временно прекъсване или снабдяване с електрическа енергия без предварително уведомяване на производителите и потребителите: при възникване или за предотвъртяване на аварии; когато съществува опасност за здравето или живота на хора; при опасност от нанасяне на значителни материални щети на системата, съответно на мрежата или на потребителите. Но съгласно ал. 3 на чл. 73 от ЗЕ продължителността на прекъсването или ограничението по ал.1 не може да надхвърля 48 часа. Ето защо съдът приема за недоказана от страна на ответника необходимостта от по-дълго прекъсване продължило почти месец и половина. В тежест на ответника е да установи защо не е подавал на съконтрагентите си по договорите за доставка на електроенергия за битови нужди електрическа енергия. Независимо, че е била налице авария и е била на лице необходимост от запазване на живота и здравето на населението ответникът е следвало съгласно закона за 48 часа да отстрани пречката. Не е налице законово оправдано прекъсване на тока за по-дълъг срок. Поради това съдът приема, че искът за установяване на нарушението е основателен.

На онование чл.188 ал.3 от ГПК следва да се вземе в предвид и факта, че в хода на процеса след предявяване на иска е прекратено нарушението и няма основание решение с което се задължава ответника да възстанови положението от преди наличието на дискриминационни действия. Поради това вторият иск следва да се отхвърли. Искът за осъждане на ответника да се въздържа в бъдеще от действия или бездействия, за които се установява, че съставляват дискриминация съдът намира за неоснователен. Дискриминационното действие, което се установи представлява прекъсване на подаването на електрическа енергия за определен срок. Това по принцип е правозащитно действие, но за определен срок от време. Съдът намира, че липсва изпълняемо право, което иска да бъде защитено от ищците. На лице е законова възможност да се прекъсва подаването на електроенергия. Фактът, че в случая е налице непряка дискриминация поради прекъсване на тока, не дава възможност на съда да прецени какви са действията, които могат да бъдат извършени в бъдеще, за да постанови осъждане на ответника да престане да ги извършва. Освен това действието е преустановено в хода на процеса. А двата иска в чл. 71 ал.1 т.2 от ЗЗДискр. са свързани като вторият е следствие на първия. Ако не бъде преустановено нарушението съдът може да осъди ответника и да възстанови положението, и да се въздържа да не извършва такива действия. След като е на лице възстановяване на положението съдът няма основание да приеме, че нарушение ще бъде извършено.

Така мотивиран съдът

Р Е Ш И

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по ика на ФОНДАЦИЯ “РОМАНИ БАХ”, вписан в регистъра за юридически лица с нестопанска цел при СГС под № 2363 том 43 стр.21 по ф.д. № 9018/96г. гр. София, ул “Нов живот “ №8 и БЪЛГАРСКИ ХЕЛЗИНСКИ КОМИТЕТ , вписан в регистъра на юридически лица с нестопанска цел под № 961 том 15 стр. 59 ф.д. №3168/ 93г. гр. София ул. “Върбица” № 7, ет.5 срещу “ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИНИЕ СТОЛИЧНО” ЕАД представлявано от Георги Миков, гр. София, ул.”Цар Симион” №330

искови с правно основание чл.71 ал. 1 т.1 във връзка с чл. 71 ал.3 от Закона за защита срещу дискриминацията (ЗЗДискр.), че за периода 09.01.2004г. до 05.03.2004г. ответникът е извършил действия на непряка дискриминация спрямо живущи в гр. София, кв. Филиповци, между улиците от 301-306`1 Метохия, частта от бул. Възкресение и ул. Павел Шатев между пресечките “Кирил Григоров” и “Г. Панчев като редовно изпълняват своите задължения по заплащане на даваената им електроенергия, а именно лицата Димитър Асенов, Стефан Благоев, Иван Тодоров, Александър Тодоров, Георги Велинов, Мария Руменова, Асен Димитров.

ОТХВЪРЛЯ предявените от ФОНДАЦИЯ “РОМАНИ БАХ”, вписан в регистъра за юридически лица с нестопанска цел при СГС под № 2363 том 43 стр.21 по ф.д. № 9018/96г. гр. София, ул “Нов живот “ №8 и БЪЛГАРСКИ ХЕЛЗИНСКИ КОМИТЕТ , вписан в регистъра на юридически лица с нестопанска цел под № 961 том 15 стр. 59 ф.д. №3168/ 93г. гр. София ул. “Върбица” № 7, ет.5 срещу “ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИНИЕ СТОЛИЧНО” ЕАД представлявано от Георги Миков, гр. София, ул.”Цар Симион” №330 искови с правно основание чл.71 ал. 1 т.1 във връзка с чл. 71 ал.3 от Закона за защита срещу дискриминацията (ЗЗДискр.).

В производството по делото, на основание чл. 72, ал. 1 от ЗЗДискр. е конституиран като страна Европейски център за правата на ромите, Будапеща

Решението може да се обжалва с въззивна жалба в 14- дневен срок от съобщаването му на страните, че е изготвено пред Софийски градски съд.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: